

CIRKA

GUTTA CAVAT LAPIDEM ...

E PEKOHËSHME KULTURALE POPULLORE

Vjeti II.

Nr. 26.

18 Korrik 1937.

PERMBAJTJA:

D. L. Shantoja	- Shkrimtarët e rij fq. 169
L.	- Flamurit Kombtar (poezi) . . . » 171
	- Bisedime të shkurta. - <i>Fervet opus.</i> - <i>Ekonomija e jonë</i> - <i>Nji dashamirë i Shqypnis</i> 172-181
Primula	- Tue soditë një drandofille . . . » 173
H. Koplikaj	- Postriba (<i>Folklore</i>) vijim . . . » 174
	- Nieri që s' shifej (<i>roman i Jules Verne-s</i>) vijim » 176
Donisa	- Bashkëpunim për fjalorin shqyp » 178
K.	- Footballi Shqiptar » 179
Lup i	- Mëlli i Çarçafit (vjershë gaztore) » 180
Doktori i shpís	- Këshilli i Mjekut » 182
	- Në hije të Rozafatit. - <i>Ta ndërrojmë një fatos shkodranë.</i> - <i>Absolventët e Shkollave të mjesme të Shkodres</i> » 183
	- Për me largue të keq » 184
	- Zgjidhja e konkursit Nr. 9 (në mblojë)
	- Bibliografi (në mblojë)
	- Korrespondenca (në mblojë)

Çmimi 1 Lek

BIBLIOTEKA PUBLIKE
"MARIN BARLETI"
SHKODER (2018)

Korrespondenca e „Cirkës”

Pajtimtarëve qi na dergojnë çmimin e pajtimit, u dergojmë veçan doren e arkës e s' u apim shënjim në Korrespondencë per mos me dalë këjo teper e gjatë.

D. A. S. — Muerme tri copat folkloristike tjera; njanen kemi m' e botue sà mà parë, e dy tjerat ndoshta mà vonë, mbasi s' kà shum qi i kemi botue në «Cirkë» nonsé me mungesa, sikurse shifet prej tekstit të plotsuem të derguem prej Jush. Ju falemi nderës.

Gjo. Ko. — Fjalët-kryq qi na derguet paraqiten me shum mungesa sidomos n' orthografi. Ndoshta tash na çoni ndo' i tjetër të punueme mà me kujdes.

Sanitas — Kësajë herë s' keni diktue gjà.

K. Sh. — Shkoder — Kùr t' i vijë rradha kemi m botue bashkëpunimin t' Uej «per fjalorin shqyp» natyrishtue perjashtue fjalët qi mund të jën të botueme mà parë. Ju lumët e vijoni gjithnji.

Cigani — Mjerisht as kjo novelë nuk kà vjeftje. Po m vjen keq se po u shkon mùndi kot

D. N. S. -- Milot — Lojen e fjalëve kryq, të punueme shum bukur, kemi m' e botue e Ju falemi nderës. Per çast-tjen tjetër kemi me Ju shkrue.

Konkurse me çmim

Zgjidhja e Konkursit Nr. 9

Fjalë-kryq

	k	u	m	a	r	a	
v	e	t	e	r	a	n	a
e	m		r	i	s	t	o
n	a	n	a			a	s
a	l	o	k		k	r	t
		l			i		
u	k	i		i	n	a	d
j	r			s	a	d	o
k	u	r	t	i		o	d
u	m	b	r	r	e	l	a
	a	l	m	i	s	e	

(Kjo lojë ishte e dergueme prej Z. Lukaniqi-t)

Emnat e zgjidhsave

Shkoder: Sauder Ják Nikaj, P. Kamsi, Viktor Skanjeti, Nush Gurakuqi, Anton Jakova, Gjennarin Nush Topalli, Kolë Pjetri, Ndoc Rrok Deda, Hasan Kalaja, Donat Pali, Palok Zef Kurti, Françeskina Radoja, Çesk Bazhdari e Angjelin Paci, Angjelin Zojzi, Gjon Prendushi.

Milot: D. Nd. Sahatçija.

Kryezi (Pukë): Filip Lacuku

Durrës: Nikoll Lalaj

La Motte (Svicer): D. L. Shantoja

Shorti i rá zotnís Angjelin Paci të cillin e lusim të na njoftojë drejtimin e vet per me ia dergue të perkohëshmen falas per një vjetë.

Konkursi Nr. 10 në numër t' ardhëshem.

BIBLIOTEKA PUBLIKE
"MARIN BARLETI"
SHKODER (2018)

E PERKOHËSHME KULTURALE POPULLORE

Del të paren e të tretën të diele të setcillit muej

PAJTIMET: Shqypni Perjashta

Per 1 vjetë Fr. ari 4.— 6.—

» 6 muej » 2.20 3.—

Vjeti II. Nr. 26

Shkoder, 18 Korrik 1937

Copa 1 Lek

SHKRIMTARËT E RIJ

Shkrimtarët nuk janë porsi shishet e vënës. Këto, sikur dihet, sa më të vjetra të jenë, aq janë më të mira. Përkundrazi, zbatue shkrimtarve, adjektivat «i ri, i vjetër» nuk shënjojnë kurrnji cilsí vlere. Këtu due vetëm të përshkruej disa symptome të cilat e dajnë në shëj shkrimtarin qi vëhet me shkruet së parit e qi prandej po quejmë «të ri». Tue pasë qënë un vetë dikur i tillë, mund të shkruet mbi ta.

Shkrimtarët e rij zakonisht urrejnë fushën. Fillojnë meherë me u kacavjerrun malit. Nuk është nevoja me e thënë se ky mal është ai i *Parnazit*. E mbasi ndër sa cilsí të bukra qi ka ky mal i famshëm është edhe ajo, me bā rrimë me kalin me flatra të poetve, *Pegazin*, qe se shkrimtarët e rij i shohim më të shumë e herës në shpinën e ksaj shtëze fisnike e herojke. Ec e ndali mbandej. N' at mal legjendar ata s' shohin tjetër por lila e zymbyla e karajfila, malle e valle e shtojzavalle, agime, kërcime e defrime. Nuk e harroj kurr çasin kur, kalamā 12 vjetsh, i u ngjita dhe un atij mali. M' a xëni besë, tue u shprishë kāmbe e duerësh... Sidomos duerësh...; pse 12 vargjet e atyne tri strofave të shkreta qi kjenë stacionet e para e asaj shetije, ishin të matuna me gishtat e duerve. Nuk kam marre t' a thom. Por ec e fol me mue se! As mos me të shkue më buka, as mos me të marrë gjumi i natës. Këndo e rikëndo ato vargje të shkreta, qi për mue ishin at herë *quintessenza* e poezis. Nuk e besoj se *Madame Récamier* është qënë qyrë në pasqyrat e sallonit të saj t' *Abbaye-aux - Bois* me një vetkënaqsi më të madhe se un në vjerrshën e parë t' eme. Të riqt qi nuk kan bā a nuk bājnë si un, të më shajnë!

Por kjo është gjyma e së keqes: me shkruet

vjerrsha! Halli është se shkrimtarët e rij nuk kanë duresë. Duen me dalë ne mejdan. Vjerrshat për ta janë si simitat, e këta duhen hangër të xehtë. Vrap prandej me i botue. E vaj halli me bā me pasë guxim me u a qitë në kosh! U ké marrë nderën! E bān pse dron konkurrencen e gjenive të rij! Nuk din ça është arti. Duhet me ju falun nderës Zotit qi të dashunit e zanave Ky nuk na i ka stolisë më të shumë e herës edhe me trimni, pse, qe besa, për një vjerrshë të qitun në kosh të një redakcioni, këta nuk kishin me pritue me qitë pushkë në redaktorin.

Shkrimtarët e rij të më ndigjojnë mue. Ase më mirë të ndigjojnë *Horacin*. Nji kângë popullore e malsinave t' ona thotë: «mbas ndandë muejsh bān vasha djaln» e Horaci kërkon jo ndandë muej por ndandë vjet për me botue prodhimet e zanave t' ona. Un kam botue pak fort vjerrsha, por më kënaqin sod më fort ato qi nuk kam botue. Pse? Pse sod ato nuk më duken vjerrsha më, por vetëm vargje. Pse me u koritë kot e botnisht?

Théophile Gautier na thotë se një artist i ri do të shkruet së paku 50 000 vargje për ushtrim, para së me botue një të vetëm.

Ushtrim pra, ushtrim i gjatë, e kur të shohim se me gjith ushtrim vargjet çojnë, të zdrypim në fushë e t' ecim në kāmbe. Fusha e prozës ka me diftue një artist të vërtetë se është mbashe dhe ajo me pōzi e jo me më të lehten!

Tue këndue këta vjet e fundit disa prodhimet shkrimtarësh të rij të botueme andej e këndej ndër rivista të ndryshme kam konstatue një gjā shumë të ngjashllueshme. Nji stil 1937! Due me thënë një stil me perjudha të shkurta,

të caktueme, të këputuna, të dallueme. Nji stil kristalin qi sod quhet stil frëng. Sod sikur nuk veshet kush mâ me moden e shekullit 15. (ja-shta ndër shqena theatre a në ndoj procesjon karnivalesh) kështu edhe nuk shkruen mâ kush n' at mënyrë. Në Shqipni un njoh dy vetë, nji të vjetër e nji të ri, qi shkruajnë gjithnji me perjudha të gjata as me qënë brëza dibranësh . . . Perjudhat e mëdhaja nuk bâjnë në shekullin t' onë shkrimtarët e mëdhaj e kështu mbasi kush nuk i njeh, s' po due me u a përmendë emnin. Por tjerët? Me t' u kënaqë shpirti me i këndue! Shkruajnë shqip, por në veshë moderne. «Çë ferk, Emzot, ka ndërmyet të nji malsori e të nji zadrimeri?» pyette tash ka disa vjet nji mik i emi, Emzot ai vetë sod, të parin e vet. Ky ngurron me përgjegjë. At herë pyetsi i a bân: «Qe, Emzot! Me bâ me i ra pushka nji malsorit, plumbi kishte për t'i përshkue tirqët e tij tue bâ: tak, tak! Përkundrazi me pasë për t' i ra plumbi nji zadrimerit, ai kishte me shkue tue bâ llapallapa nëpër brakesha Ndiç . . . Ka stil malsorësh e stil zadrimerësh, stil tirqish e stil brakeshash. Shkrimtarët e mirë, të rij e të vjetër, veshen me tirqë.

«*L' art d' être ennuyeux, c' est de tout dire*», thotë nji shkrimtar frëng. Masë pra. Duhet me lânë dhe lexuesin me mëndue, me bashk-punue me né. Vetëm at herë ka m' u zgjue kureshta e tij, ka me na ndjekë, nuk ka me u mërzitë. E për mos me e mërzitë, këtij nuk do t' i falim klishea të lame e të stërlame, por fytyra të reja e origjinale. Aty rri arti i vërtetë i nji artisti qi meriton kët emën. Sikur kur marr me këndue nji libër të Fishtës un këndoj Fishtën e vetëm Fishtën, kështu edhe kur të marr me këndue librin e nji shkrimtari X. duhet të këndoj *ça* shkruen e *si* shkruen shkrimtari X. e jo të këndoi shkrime qi kanë *erë* Fishte, *erë* Mjeda a *erë* Koliqi. Shkrimta

rët qi shkruajnë mbi falsarigen e huej janë si ata pleq të shketë qi ecin me terfurksa, gjindë qi sillen gjithmonë ne e huejen, pa fytyrë e fyziognomi të veten. Kopista e jo shkrimtarë.

Për me i a mbërrijtë këtij origjinaliteti në shkrim duhet nji send i vetëm. Mos me ndër-rue fytyrë. Stili është nji me njerin e sikur nuk ka dy njerz qi të kenë tamam nji fytyrë, kështu natyrisht nuk do t' u gjindshin dy vetë qi të shkruajnë krejt në nji mënyrë. S' është çashtje gramatike e syntaksi këtu. Æsht çashtje mendimesh, ase mâ fort formulimit mendimesh. Gazetarët e mëdhaj e mund të thomi përgjithësisht shkrimtarët e mëdhaj dallohen n' origjinalitetin e formulimeve të tilla. Qe dy fjalë qi sqarojnë të tanë nji situatë. Ai qi nuk din me shkruë, mbushë dy fletë me thënë po at send e kurrkush s' e merr vesht e kurrkuj fjalët e tija s' i bâjnë përshtypje. Por ky origjinalitet, ky art me gjetë fjalën e shprehjen e duhur, përfytyrimin me driten e nji fyshqete, frazën qi bâhet e mbetet popullore, paradokset e shkëlqyeshme e të guzueshme, është fryti i nji vërejtjeje të gjatë e të padame të jetës, i nji studimi e të përmbledhuni të përmbrendshëm, është takti e delikatesa shpirtnore, është pasunija e patrashigueshme e artistave. Shkëndija e gjenit? Këta janë të rrallë. Edhe për shkrimtarë bie mirë fjala popullore qi Tyrqit kanë për njerzit e mëdhaj: Fati xën parak në njerin e aftë.

Shkrimtarët e rij prandej të punojnë e mos të lodhën. Ka ndër ta sod asish qi munden me mësue të vjetrit. Na të vjetrit u shtrëngojmë dorën me gzin e mandohemi me ecun me ta. Kur të kujtohemi se bukurin e artit e përdorin me përshkue e këndue sende qi nuk janë të bukura e kemi me detyrë me u ngjërë veshin. S' do të na idhënohen. Asë?

D. Lazër Shantoja

FLAMURIT KOMBTÁR

*Flamur, t' falem! O streh' mijvjeçare
E shqiponjave n' çerdhen ilire!
Ti kathedra e liris shqiptare,
Rregull jete ne pagj' dhe luftim.
Arm' madhshtore me hijen fatmire,
Peng ngallndimesh i sbritun nga Qilli,
Jé i bashkimit vllaznuer ti Unjilli,
Ti udhheqsi i sigurt' n' perparim.
Flamur, flamur dynjyresh, mbreano!
N' tok' shqyptarè ti i vetmi valo!*

*Flamur, t' falem! O qendër e shpresës,
Ora e kombit shqyptar të pavdekshem!
Kull' kreshnike e virtyteve t' besës,
Ti dhe anmiqt, me t' lyp' mbrojtjen, i mbron!
Mallkuë qoft' aj shqyptar qi kaq prekshe
Faqe botës, prej teje, mund murret,
Por burrnisht me dhan' jeten nuk turret
Per të shtrejtën Shqypni dhe per Fron!
Flamur, flamur etj.*

*Flamur t' falem! Me njiyren e gjakut,
Ti fatoza krijon dashunije;
I ep, me t' zezën, të riut si dhe plakut,
Shpirt' deshmori, per t' amlin Atdhé.
Po! Me zemer të flakt djalenije,
T' gjith shqyptart n' tye betohen perheri:
M' u çfarosun perpara se Nderi
T' i humb' Shqypes, a e bnkra Folé!
Flamur, flamur etj.*

*Flamur, t' falem! O gurra fisnike
Dhe dishmija trimnësh legendare!
Ti jé altari i Shqypnis herojike,
Sofra e forcës qi shqypet ushqen.
Ti, qe n' Hind deri n' Puljet krenare,
Me shpat' t' Burrit, të Leks, t' Kastrijotit,
Rae n' anmiqt si rrufeja e t' in-Zotit.
Ashtu sod dhe mbas sodi tash bjen!
Flamur, flamur etj.*

*Flamur, t' falem! Sod dita e bekueme
Me kunor' t' kà arrijt shperblimtar!
Historijës plot vuetje s' kaluëme
Flet' trijumfi përhera ti shtoj!
Shtijzen t' ande, në duert shpetimtare
T' Zogut t' Par' - ku ajo ndollet mberthye!
S ká anmik qi do mundet m' e thye!
Anmiqt t' u Perendija mallkoj!
Flamur, flamur etj.*

Bisedime të shkurta

Fervet opus

Tashmâ vetem pak muej na dâjnë prej di-tës së madhnueshmë të njizetepêsvjetorit të pa-vârsis s'onë, e në të gjith Shqypnin vala e gatitjeve âsht tuj mârrë një rhythem perherë e mâ të fôrt per me krêmtue në mëndyren mâ të dëjë ket festë pernjimënd kombëtare, *fervet opus*. Në të gjitha Prefekturat u formuene komi-sjonet të perbâme prej personave mâ të spi-katuna per zotsî, jo vetem por edhe nder të gjitha Nenprefekturat edhe nder qendrat e Shqyptarëve në dhë të huej: kurrnji skaj i Atëdheut nuk do të mbesë jashtë prej këtij manifestimit shpîrtnuer të të gjith popullit, të të gjith fisit shqyptâr. Por qendra e veprimit përmbliidhet natyrisht në kryegjytet, në komi-sjonin e krêmtimeve, i cilli para pak ditëve shpalli edhe programin e veprave e të festime-ve qi do të bâhen në ket rasë: një program per-njimënd madhshtuer e qi - po e thomi pá fri-gë - s' kishte mujtë me dalë mâ i plotë. Komi-sjoni tue punue në heshtje - qi ndoshta ndo-kuej ká mujtë me ju dukë mosveprim - , por me metod e me synim të kthellhtë, ká elaborue një program i cilli çfaqet i persosun në çë do pikë-pamje. Na vjen keq qi ngushtica e vëndit nuk na lëjon t' i xâmë në gojë ka një ka një të 25 pikat qi perbâjnë ket program, do të kufîzohe-mi prandej t' u hjedhim një sý *per summa ca-pita* pergjithsisht. Pjesët e programit mund të dahen në dy lloje: Shfaqje manifestimi të rasës e vepra të perherëshme, vepra ndertojse qi kanë me qindrue edhe mrapa. S' ká dyshim se këto të dytat, per vleren e per dobín qi ndrýejnë në vetvedi, janë mâ të randsishme se të parat. Nder to vëndin mâ kryesuer - mbas mëndimit t'onë - e xên monumenti qi do t' i ngrehet Skander-begut. Tek e mrâmja Fatosi i Madh ká m' e pasë një shêj të páshem e të prekëshem t'eva-rís të Shqyptarëve qi ká m' e perjetësue në mëndyrë të dukëshme kujtimin e tij nder ster-nipat e të gjith shekujve. Pá dyshim se komi-sjoni ká marrë të gjitha masat qi aj shêj të dalë sá mâ i dëjë per ket kujtim tuj e perftyrue fa-tosin në pozen e tij mâ të natyrshme si në ushtrijet: në kál, e me shtojca tjera interpretue-se të historís, qi ká me dijtë me ja úhanë har-tisti i monumentit. Besojmë edhe se pá dyshim

komisjoni ká me mëndue me kohë edhe per mbí-shkrimin qi do të skalitet mbë monument.

Âsht e domosdoshmë - mbas mëndimit t'onë - qi hartimi i sajë t' i mbesohet njanit nder poetet t' onë kombëtarë mâ të mdhaj. Po, pse në fund të fundit një mbishkrim i vertetë nuk â tjetër por një poezi, poezi në kënë, per të cillen nuk âsht kurr e domosdoshme rrima as metri. E në ket poezi do të shprehet me fjalë të gja-lla e të fôrta si mermeri kû do të gdhënen, mbas gadi gjysë mijet vjetsh prej deke së tij evarija e Shqyptarëve ndaj ktij Atit t' Atëdheut qi u pshtoi kombësín e e bâni të famshem êm-nin e Shqypnis në historín e perbotëshme, pse nuk duhet harrue se Skanderbegu kje një nder faktorët kryesorë qi ndaluene invazjonin turk qi ju kercone marë gjytetnimit prëndimuer. Në ket kuptim - na duket né - hartimi i mbishkri-mit të monumentit të Skanderbegut ká një ra-ndësi baras o edhe mâ të madhe se hartimi i Hymnit të Flamurit.

Një randësi jo mâ të vogël - veçanërisht per dobín e madhe qi ká me sjellë mrapa në kul-turen e popullit - ká inaugurimi i Stacionit-Ra-dio Shqyptâr qi do të bâhet me një mesazh të drejtuem popullit e të shqyptuem prej vetë N. M. T. Mretit. Jemi të sugurtë se komisjoni do të mârrë të gjitha masat qi per ket rasë kaq të jashtëzakonshme jo vetem qytetet e Nenpre-fekturat, por deri komunet mâ të vogla të jën të paisuna me aparata radio-mârrësa.

Tash qi edhe Shqypnija ká me pasë radio stacionin e vet, çë do shqyptâr e çë do shqyp-tare ká të drejtë, duhet të ndijë - sidomos në rasen e këtij krêmtimit historik - zânin e fja-len e Mretit të v.

Edhe ekspozita e Rilindjes Kombëtare ká një randësi kryekreje e na përdien ta njehim edhe këtë nder vepra të qindueshme, qi kanë me vijë edhe mbas të kryemit të krêmtimeve. Po, pse një veper e tillë - sikurse âsht të dik-tuemit e të mbledhni të dokumentave, - posë qi nuk âsht gjá qi mënd të kryhet per pak muej, duhet të vijë edhe pá dá me shvillim perherë mâ të matir e me një kujdes të posaçem. Mi-nistrís s' Arsimit i perket barra m' e organizue ket veper me mjetet mâ të pershtatuna e me

(vijon në faq. 181)

Tue soditë një drandofille

Çilë, lulzon edhe des drandofillja: nisë, vijon edhe fiket jeta.

Ndermjet të sajë e të lules ka pergjasime të posaçme edhe të ndryshme.

Por, përveç se pergjasime, unë kishe me i thirrë shembelltyra, krahasime, sepse është si një ligjë e Perëndis që në natyrë, në jetë të njerit, gjithshka prirët me trajtue një vargue të gjatë, të pëmbarduem, misterplotë, unazat e të cillit mbërrijnë deri te Aja, që u është fillësia edhe mbarimi.

Permbi gëmbin e blërt shperthen një xhevahir, një mrekulli e vogël: është berbuqja e drandofilles; e na i marrim me mend ngjyrat e hishme që ndryn mbrendë e amsimin e ambel që na prëmtton. Per rreth sajë siellet me paduresë filladi prëndveruer, flutur me krahë lara lara, dora e vogël e vashës së njomë; por kurrkush nuk guxon m'ë prekë; asajë i duhet ende do kohë për me ja shvillue filladit, fluturs, vashës, bukurinat, hirin e hijeshit që natyra ka derdhë permbi të.

Fmë! sikurse lulja është gazi i pëmës, njashitë të jë gazi i shpës. Per rreth djepit t'and mbledhen prëmtimet, dishiret, të pritunat, që kishin me dashtë m'ë shkye tisin që mblon jeten e ardhshme t'ande t'errtë e të pëcaktueme. Ka pak ka pak mendimi i yt, fjalë e jote, levizjet t'ua bënë më të kjarta e të dallueme, vullndesa edhe shqisja më të drejta e të plotë. Ah! mos kjoftë thanë kurr që ndokush, në ket moshë të bukur të lulzueme, mos të kët nderim për shpirtin t'and të lagun ende me voesen e qiellit.

Mos e prekni, aman, ket lule të vogël ende të pëcilun, një kurrëgjësë e prishë, e bënë me hjekë zi.

Qe një pëmë e bukur mbushë me lule; a nuk është shembllësia e familjes? A nuk thithin lulet të gjitha prej një langut, a nuk mbahen të gjitha prej një trugut? Proveni me për një gëmb: qe drandofillja s'ka me vonue e me 'i herë ka me fillue m'u veshkë edhe ka me dekë.

Njëkështu edhe në familje, vjeftjen e së cilës disa të vetquejtun fillofa modern po donë m'ë shqymë, m'ë bënë në kurrëgjatë. Kishte me rrjedhë rrenimi i shoqnës njerzore.

"S'ka drandofille për ferrë," e njashitë edhe në jeten t'onë nuk ka gzim për idhnim. Por, sikurse duket më e bukur, më e dishrueshme, më delikate lulja e rrethueme edhe e mprojton prej ferrave, kështu edhe shpirti i ynë kullohet, pastrohet, fisnikohet prej të thërunave të dhimës, prej ferrave të flis. Është edhe, kjo, shembelltyra e gzimt të fitueme mbas

mëndit, i shperblimit, i lumnis mbas të vëjtunit; e shi njëket gzim që është i ndim edhe më tepër, është me permëndë aj që la të shkrueme:

"Ferra është e pelqyeshme kur na bje një drandofille."

Tu jë soditë me dhimë e me trishtim një jetë të rë të shkrueme prej lingatës me kë e krahasojmë? me një drandofille njerzëbët, me një drandofille të kputun për kohë e që shpejt kemi m'ë për tu jë lulzue në heshtje permbi një vorr! Atë lott e një nanës s'kanë m'ë lanë kurr m'u dukë kujtimin e sajë; atë ka me jetue prap një jetë të dytë ndermjet drandofilleve tjera që e mbarojnë ditën e vet në fushën e përmatun të lulishtes njerzore.

Ditën e vet! . . . është e vertetë. Jeta e jonë kaq e shkurtë, kaq qyqe, në shikojshim vetem mirakandët e vorfnat t'ona, madhshtinat t'ona kote, luftat t'ona qesharake, nuk është më tepër se një ditë në faqe t'Amshuemit. Së e shpejtë kalon koha, së vrap kalon gjithshka. Shka me bënë? thona na, deri së është çashtje punet, tregtijet, çashtje projektesh që duken të nderthueme permbi ranen e luejtshme të dedit: por ato çase fatbardhsijet . . . ato orë pushimit e pagjet, ajo kohë shpreset e besimit! O kohë pse e lakmon kaq tepër ket grimë lumni t'onen? Merri, merri me vedi idhnimet, ngashrimet, që në të kaluemen na kan prishë zëmren, ndoshta për derman, e na lën që të gzojmë, për mendue se qe po na hikë edhe e nesermja, njëket pak qetsi të kthielltë e dritë ngushluese.

Nderkaq gjithshka vjen tu jë shdukë. E me zhurmen e lehtë që bëjnë tue rë gjetht e drandofilleve bëjnë për tokë edhe mashtrimet e furdit, shpresët më të mramet: ëra e harresës, e saka a më keq, ndoshta edhe e të perbuzunit, i mërmë vëdi e i bër larg, fort larg, në gjirin e vjetër, të shekujve, që plandosen të gjithë në të njëjtë humnere, shkambijt e së cilës më të kthielltë e më të mshëftë i puthë dëdi i Amshimit.

Shveshe e harnë mbet përmbi i vetëkun i së shkretës drandofille. i vetëkun, por i fort është shpirti që ngrehet në kalvarinë vetë: statë.

Por nuk përkitet një drandofille e njomun prej voeset për për rë kjo e lët permbi në . . . Kështu edhe na nuk mundëna m'ë prerigje ndo 'i herë me i prekë kujtimin e jetës t'onë për për i ndi shtë e njomun prej lotëve.

PRIMULA

FOLKLORE

POSTRIBA

(Vijon prej nr. 24 fq. 147)

Toponomastika.

- A.) Arrnota (ara kallamboqi e duhani)
 Arat e vadës. Mbiellën kallamboq e perime.
 Thirren edhe «Perteje», pse janë përtej Kiri
 Ara tu Xhamija (tokë kallamboqi e perimesh)
 Ali Hasane (tokë kallamboqi duhani e perimesh)
 Arë-vá (tokë kallamboqi duhani e perimesh)
 Arat e Poshtme (tokë kallamboqi e perimesh). Këto thirrën edhe Nën-brigje, pse janë nën breg, nën mokna. Banorët andej Kiri i thërrasin me këtë ëmën.
 Ara e Mesës (tokë duhani)
- B.) Balza (tokë kallamboqi)
 Bege (tokë kallamboqi e livadhe)
 Bishtake (tokë kallamboqi)
 Behrame (tokë kallamboqi, duhani e perimesh)
 Beqire (tokë duhani e livadh)
 Bunare (livadh)
 Bokë Sumbull (kodrinë)
 Burthet (mbaje kodre)
 Bunari i Mesit (pus i ramë mbrënda)
- C.) Curri i Delís
 Curri Mbi-Amar
 Curri Thanas
 Curri i Kodravet
 Curri i Lazrit
 Curri i Shalzavet
 Curri i Kamcit
 Curri mbí-ográ të Mëdhaja
 Curri Mbí-Ullçe
 Curri Germuje
 Curri i Shkallavet.
- D.) Djerret e Met Alís (livadhe)
 Dedë-Jeçe (tokë duhani e perimesh)
 Djerre (livadhe)
 Dane (livadh)
- F.) Fake (sod ullishta e dikur vëneshta)
 Fânje (tokë kallamboqi, duhani e perimesh).
 Nji pjesë shkon me Myselim)
- G, Gj.) Gryka Magjyp ose Lafa Magjyp.
 Guri-Mret (kodrinë me mbaje)
 Gjurma e Mushkës (sod s' i dihet kurrfarë shëji e vëndi të caktuem)
- H.) Hoxhe (tokë duhani e perimesh).
- I.) Isuf-Hasane (ograjë)
- K.) Kopështi i Dhivet (tokë duhani e perimesh)
 Kambore (tokë kallamboqi, duhani e perimesh. Ka edhe ullishtë.)
 Kujxhije (tokë kallamboqi)
 Kordha (livadhe)
 Kodrë Vake (kodrinë)
 Kroni i Mesit (i goditun)
 Kroni Dergut (i pa-goditun)
- L.) Livinjari (merá)
 Láme (lok në kodrë Vake. Thohet se dikur këtu ka pasë qenë lāmë drithi)
 Livadhi i Madh
 Livadhi tu Ura ose Ullçe
 Lugu Fashë
 Lugu Mbas Çami
 Lugu Fiera
- M.) Mëngaj (livadhe e ograja)
 Muz-Rreth (kodrinë)
 Mbaja e Çamit
 Mbaja e Sutës
 Mbaja e Livinjarit
 Mullini i vojit (sod s' i duket kurrfarë shëji)
 Mullini i Mesit (Mulli drithi)
- N.) Nëgjone (tokë duhani e perimesh)
 Nën-Mullije (tokë duhani)
 Nën-Fierra (livadhe)
 Nën-Udhe (E Mirë e E Keqe. Livadhe e ograja)
- O.) Ograjza (ograjë)
 Ograja tu Ura
 Ograja tu Kisha
 Ograja Mbas-Ibardhe
 Ograja e Alís
 Ograja në Kodra
 Ograja e Madhe
 Ograja e Mesës
- P.) Pierrake (andej Kiri, Miellet kallamboq)
 Pierranjore (tokë duhani)
 Pultine (tokë kallamboqi e duhani)
 Plaka (livadhe)
 Pusi Hoxhe
 Pusi i Valës
 Pusi Lis
 Pusi Arë
 Pusi Gramas
 Pusi Nizamas
- (thirret me këtë ëmën, pse këtu qenë mbytë disa utsharë turq)
- këta pusa janë gomna të thella mbrënda ujit të Kirit.

Prozhmi i Telit

Q.) Qafza (ograja)

Quka (tokë kallamboqi)

Rr.) Rrumbullake (livadhe)

Rrethi i Met Alís (tokë kallamboqi)

Rruga e Mesit Rruga e Gogvet

Rruga Baliyaj Rruga e Kodravet

Rruga e Currit Rruga e Valonës

S.) Sbardha e Mesit (kodrinë krejt shkamb i bardhë)

Smail Age (livadhe)

Suka e Kronit të Mesit

Suta (livadhe e ograia)

Semna (ograia sipri kodre me disa fusha-logje livadhësh të vogla)

Sh.) Shirqe (tokë kallamboqi)

Shabane (livadh)

Sharra (livadh e ograie.) Thohet se këtu kanë pasë vëndin sharrojsit, ato qi kanë sharrue trenat drrase e tjera.

Shpella e Dilë Cekes

Shkallat e Mesit

Sheji i Shalës (sipri shkambi është të dukunit e nji shalës kali)

Shkalla e Mesit (qi është e përbashkët me Myselim)

T.) Tuge (tokë duhani e perimesh)

Top-Sharrë (kodrinë me mbaje; mbaja Top Sharrë)

U.) Ulliçe (tokë kallamboqi)

Ulliçe ose livadhi tu ura.

Ura e Mesit (Këjo urë guri e gjatë 130-150 hapa e e gjanë 11-12 kambë, ka 13 sÿza qemerë; 7 këndëj e 5 andej, në mes të cilvet është i madhi, kund 25-30 hapash, kambët e të cilit janë të peshtetuna shkamb mbi shkamb. Në vjetln 1912, sÿzin e madh e prishën ushtarët turq, për mos me lanë me kalue Malazezët andej-pari prej Boksit në Mes. Edhe Austriakët në t' ikun deshten me i a shti bombet, por Posttribsit, s' i lanë. Gojddhanat na apin, se gurët e latuem, veç qi janë të lidhun me hekura përmbrenda, rrëfanët e të cilvet duken përjashta andej e këndëj, janë të ngjitun me gëlqere përzi me të bardha voesh. Thonë se mbi muret e kësaj ure, qi i ka në të dyja anët, kanë pasë qenë gurë të latuem, për bukurí, të gjatë e të ngushtë sa pershinë muri. Por askush nuk din me diftue

se prej kuj është e goditun këjo urë: Dikush thotë se e ka goditë Veziri, dikush Turqit, dikush Venedikasit e ndo 'i tjetër thonë se këjo urë është e bame prej njerzvet shum mâ të vjetër se këta, prej të parvet, qi kanë pasë banue këtu. Ndoshta është nji nga ato urat e shumta, qi kanë pasë goditë Romakët nëpër Ballkan. Ndo 'i dokument ka me e qitë në shesh këtë gjâ).

V.) Vëneshta e Madhe (livadh)

Valona (nji prrue me dy degë, qi bâhet prej kodravet të Mesit)

Vá kodrë

Vá grá

Vá Keqe

Vá Hoxhe

Vorret në Breg (këto vorre janë të vjetra. Thirrën në Breg, pse janë bregu Kiri)

Vakfi (këta janë vorret e reja me prozhëm, në mes të cilvet është xhamijaj

Xh.) Xhamija (qi është bashkarisht me Myselim).

Z.) Zine (tokë kallamboqi, duhani e perimesh)

Këto dy katunde Myselimi e Mesi shkojnë me Bajrak të Boksit.

3). Drishti.

Katundi i Drishtit - dikur qytet në zâ - qi është nji nga mâ të mëdhajat katunde të Posttribës, fillon ç' prej urës së Mesit fill për të gjatë rruge bregu Kiri gjith kund, n' e rrmakte, deri në Rrasek e mandej në të dy brigjet e shkon deri sosë Amaraj, deri aty ku ky lum rrëxohet, përtej urës së Vizit.

Kufini i këtij katundi me meranat, qi banorët i kanë sbashku, është: Mesi, Myselimi, Rragami, Mazrreku, Vilza, Ura e Shtrejtë, Domni e Boksi (Rrasek e Sekaj).

Shumica e këtij vëndi është shkamb, gurishtë, rrëshpe e bokë e kuqe. Bregu Kiri me nji sasi rrypina tokësh (arash) qi janë afër këtij lumi, gjithkund është shkamb e sa mâ larg prej këtu, kah jugu-lindja e lindja, janë kodra të buta me dhë të kuq plot lis, shkozë, dullí, mreqë, mare, shqeme, kripç e naokund edhe kashnjete. Mbrënda lagajavet, në mes të kodravet të buta, ku ndër shum vënde rrjedh ujët e ndo 'i kroni, janë tokë të godituna me gurë, qi shkojnë tue u naltue shkallë-shkallë (sofa), deri në nji shëti vëndi; këto i thirrën kopështije, ku me shumicë mbiellet preshi, rasati i këtij, lakana, turq, duhan, pak kallamboq e tjera.

(vijon)

Hashim Koplikaj

NIERI QI S' SHIFEJ

22)

ROMAN I JULES VERNE-S

U mundova me e ngushllue. Jo, nuk duhej bjerrë krejt shpresa. Na nuk dijsim se kû do t' ishte Mira, por e dihte një tjetër. Ermani, sherbtori i Guljelm Storitz-it. Ky Ermani ishte në burg. E mbasi nuk kishte ndo' i interesë me heshtë, sikur kishte pasë interesë i zoti i tij, me e pvetë, kishte për të dftue . . . Ndoshta tue i premtue ndo' i shperblim! . . . Jose me kenë nevoja edhe me torturë . . . Miren kishte për t' a pasë familja e vet, burri i vet, e me kujdes, me ambelcim e me dashtëri, edhe mendja e sajë kishte për t' u shndoshë . . .

Marku nuk më vete vesh. Nuk dote me ndi asnjë fjalë prej nesh. Kishte dashtë me ndi vetun fjalën e atij që kishte dekë. Nuk ishte dashtë të mbytej, por përpara ishte dashtë shterngue të flitëte.

Kerkojshem fjalët mât të pershtatëshme për me qetësue vllân t' em, kûr biseda e jonë kje thye prej një zhurmës që u ndi prej rrugës. U avitem me të shpejtë dritores në skâj të rrugës Bathhyani.

Çka po ndodhte tash? . . . N' atë gjendje të shpirtit t' onë tashmâ në kurrgjâ nuk na çuditëte, edhe me kenë se kishim ndi të njallunit e Storitz-it.

Por nuk ishte tjetër veçse bartja e trupit të tij. Kufoma, vendue në drrasa, bærej prej kater agentavet të percjellun prej një shumsi agentash tjerë. Ragz-i muër vesht kështu se Guljelm Storitz-i kishte dekë, e se koha e mnerimit kishte kalue.

Zotni Stepark-u kishte dashtë me e kalxue kufomen gjithkah. Mbas që kaloi neper rrugë Bathhyani e të Shtjefnit I, korteu pershkoi sheshin Koloman, mandej rrugët e lagjeve ma të popullsueme, para se të ndalej te Komanda e Policis.

Mbas mendimit t' em, s' kje mirë që të kalote para pallatit të Roderich-ejve.

Em vllâ u çue e erdh edhe ai te dritërrja. Lshoi një brimë kûr pâ atë trup të pergjakun, të cillit kishte dishrue me i dhanë jetë për gjâ të botës, tue dhanë edhe jetën e vet.

Populli bâte poterë të madhe. Me pasë kenë Guljelm Storitz-i gjall e kishin rëpë . . . për së gjallit. Tash dekun, porse bertitëshin, pse me e prekë nuk e prekëshin. Por natyrisht, si kishte thanë zotni Stepark-u, populli nuk dote që të vorrohej si çdo nieri tjetër. Lypte që të digjej në mjes të sheshit, ase të hidhej në lum të Tunës, ujët e të cillit do t' a kishin bært deri atje larg nder kthelltësina të Detit të Zi.

Për një i të katert ore u fol mjaft para pallatit të Roderich-ejve e mandej këthej heshtimi.

Kapidani Haralan na tha se po shkote në Komandë të Policis. Dote që Ermani të pvetej shpejt e na i a pelqyeme ket mendim. Duel bashkë me Armgard-in.

Un ndëja me t' em vllâ. Sâ të dhimbëshme kjene orët që kalova me të! . . . Nuk mund të i a dola me e qetësue, e zemrimi i tij, që vite tue u shtue, më shtijte frigë. U mendojshem kot me gjetë fjalë të pershtatëshme n'atë rasë të vshtirëshme, ai nuk më vete vesh mue, nuk arsyetote mât, kishte vetem një mendim, të ngulun këthelltë në krye: me shkue e me ker-kue gjithkah Miren.

— E ti Henrik a kë për t' ardhë me mue? më pëvetëte.

S' pata çka me bâ tjetër veçse me pritë këthimin e Haralan-it, që ngiati mjaft. Pëvetja e Ermanit nuk kishte pasë kurrfarë perfundimit. Kapidani, zotni Stepark-u, vetë sundimtari, i ishin kercnue, e kishin lutë, por kot. I kishin premtue një shen mjaft të madh, por Ermani, sherbetori i Storitz-it, nuk ndrote pergjegjen e vet: ai nuk dihte se kû gjidhej Mira, nuk dihte as për grabitjet e sajë, pse zotnija e tij për këtë nuk i kishte dftue kurrgjâ.

Mbas të orësh mundimesh e përpjekjesh, u mbas mendja se Ermani thote të verteten. Padija e tij ishte e singertë, e prandej na do t' a bjerrëshin krejt uzdajën që t' a gjëjshim ndo' i heri Miren.

Se e mbasdite të zyrtë e të keqe kalue-

me! Ndëjun, të lshuem, si me thanë, nder poltrona, me zemer mbushë me dhimbë e trishtim, lëme të kalojë koha pa folë. Çka do t' i thojshin shoqishoqit, veçse çka i kishim thanë e sterthanë njani tjetrit më se 'i qind herë?

Pak para orës tetë, shërbtori na i pruni lampat. Në salë nuk ishim veçse un e ëm vllë e dy oficjerat, pse doktor Roderich-u ishte n' odë te grueja e vet. Kurr ishte tue dalë prej salet shërbtori, sabati i vjerrun ra tetë. N' atë ças, dera n' anë të galeris u hap, pak si me hov, sigurisht e shtyeme prej erës qi kishte ardhë prej lulishtës, pse un nuk pash kurrkend tue hë. E, një send edhe më e çuditëshme, shpejt mrapa u mbyll.

E atëherë — un kurr s' kam per t' a harruë! — atëherë një zâ u ndi . . . Jo zâ mni-je, zâ i vrashtë me fjalë shamjesh, por një zâ i ambel e gazi, një zâ i kandëshem per në të gjith, zani i dashtun i Mires s' onë! . . .

— Mark — thote ajo — e ju zotni Henrik, e ti, Haralan, çka bani këtë? Æsht koha e bukës, e un jam fikë tje.

— Ishte Mira, Mira vetë! Mira, qi kishte ardhë në vedi, Mira e shndeshun! . . . Dukej si t' ishte zdrypë prej odes së vet si perherë . . . Ishte Mira qi na shifte e qi na s' e shifëshim! . . . Ishte Mira e pa-pashme! . . .

Kurr, kurr fjalë kaq të thjeshta kanë bënë efekt kaq të madh. Të çuditun të mrekulluem, kishim mbetë të gozhduem nder vende t' ona, pa mujtë as me luejt, as me folë, as me u avitë atij vendit prej kah vite ai zâ. E pra Mira ishte aty e gjall, na ishim të sigurtë, e e pre-këshme n' atë pa-pamunin e vet . . . Prej kah vite? . . . Prej shpësi kû e kish çue grabitësi? . . . Kishte mujtë pra me hikë, me per-shkue gjytetin, me hë në pallat? . . . E pra dyert ishin të mbylluna e kurrkush s' i kishte çilë.

Por puna ishte ndryshe e shvillimin e pranis së sajë e patem me të shpejtë. Mira ulej prej odës së vet, kû Guljelm Storitz-i e kishte bënë lanë të pa-pashme. Ndersa na e mendojshim larg pallatit, ajo perkundra nuk ishte çue kurr prej shtratit. Kishte mbetë rat, e pa-luejshme, pa fjalë e pa ndergjegje, gjatë njizetë-kater orëvet. Kurrkuej nuk i shkoi në mend se do t' ishte gjithnji aty. Po si mund të na shko-te neper mënd?

Guljelm Storitz-i, qi sigurisht nuk kishte pasë se si me e bært atëherë, do t' a kishte krye vepren e vet, mos të kishte kenë dora e Haralan-it me i a qitë huq mendimet e tija pergjithmonë.

E qe pra Mira, tue ardhë në vedi ndoshta prej pijes qi i kishte dhanë Storitz-i, Mira, krejt në terr per çka kishte ndodhë mbas shenës së kathedrales, Mira ishte me në, e flitëte me në, e na shifte, e nuk kuptote si ajo nuk mund t' a shifte vedin.

Marku ishte çue e kishte shtrë krahët per me e perqafue.

Ajo vijoi tue thanë:

— Po çka është kështu në ju? Un po ju flas, e ju nuk më pergjegjëni. Duket se po çuditëni qi po më shifëni. Çka ka ndodhë? . . . Kû është nana? A është e smuet?

U çil dera e hini doktor Roderich. Mira u lshue kah ai — në mos tjetër kështu na e muer mendja — pse e ndijme tue thanë:

— Ah, babë i ëm! . . . — Po çka është këjo punë? . . . Pse ëm vllë e Marku i ëm janë kaq të habitun? . . .

Doktori kishte mbetë shtang në prak të derës. Kishte marrë vesht. Mira ishte ngiat tij e perqafote e i thote:

— Çka prâ? . . . Nana e ëme? Kû është nana e ëme?

— Nana është shndosh e mirë, moj Mira e dashtun, — mujt me thanë doktori. — Tash po vjen . . . Ulu, ulu tash e rrë moj bij!

N' at ças Marku, qi kishte gjetë doren e grues së vet, e ngrehi kaletas, si të kishte perdoresh një të verbtë. Por ajo nuk ishte e verbtë, ishim na qi s' mujshim me e pa. Æm vllë e vuni me ndejë ngiat vedit . . .

Tash Mira s' flitëte më e tremun per efekt qi shkaktohte pranija e sajë e Marku, me zâ të dridhun, tha këto fjalë të pa-kuptueshme per të:

— Mira . . . Mira e ëme! . . . Po, po . . . e dij se jë ti! . . . Un të ndijë këtë ngiat, afer meje! . . . Të lutemi, të lutemi, mos e dashtuna e ëme, mos me më lanë më!

— I dashtuni Mark . . . po çka kë ti kështu? . . . Po çka kini të gjithë . . . Ju po më shtini frigen . . . Babë, më falxo! . . . A ka ndodhë ndo 'i e keqe!

Marku ndjeu se ajo dote me u çue e e ndali kaletas me ambelcim.

— Jo — i tha — mos kurr frigë. Kurrnji e keqe s' ka ndodhë. Per fol Mira . . . fol! T' a ndij zanin e and . . . zanin e grues s' ëme . . . zanin e të dashtunës Mirës s' ëme.

Duket punë mos me u xanë besë, por na ket shpë e kemi pa, tanë ato fjalë i kemi ndi . . . E ndejem kështu me sy të ngulun në Miren qi s' shifej, shtang, pa marrë të thueshymë, të mnerem prej mendimit se ai i vetmi qi kishte mujtë me i dhanë trajten e pashme Mirës, kishte mbarue me gjith mshelësi të vet.

(vijon)

Bashkpunim per fjalorin shqyp

Fjalë qi perdoren në Mirditë

(Vijon prej Nr. 25)

hudicë-a; a-t = hepe, shpellë. Komitat mshehen neper hudica m' u mprojtë prej shiut e boret.

jah-i; a t = aty ku fillon vija e ujit të vadës. Cf. rezë-a.

jerak-e (adjektiv) = nieri o shtësë qi hecë vrap.

jerakthin (advërb) = në pikë të vrapit. Shko jerakthin e m' a blëj do kafe se s kam me se me i nderue kto miq.

kabrós-i = akull i math e i fort. Kâ ngr! gjithëkafja akull e a' bâ kabrós.

kacadhâ-âni; âj-t = cfr. dhâ.

kaculitë-a; a-t = In genere: kapuç (mlidhe jagzen e xhurdís kaculitë se a' tuj rá shi; bânë thesin kaculitë e vene në krye se po bje shi). — In specie: kapuç i leshtë, i zî, i shkputun prej teshave, qi vëshin në krye heret (tash perdorin faculetat) varzat e Mirëditës, si ato qi do të martoheshin, si ato të ndejuna virgjina. Tash ka dalë modet. E man ende ndo 'i virgjin, sidomos në Blinisht të Mirëditës, prandej n' Orosht thonë: hiqe at kaculitë, pse po më duke si cucë gr. kat' eksohen = (d.m.th. per eczellenza) virgjin) = e Blinishtit.

me kalarue = m' u mundue m' e mujtë kend me fjalë pá arsyetime e pa provë, sidomos kuer i zblohet kuej faji. Me kalarue kend, me kalarue kend me fjalë. — Thohet edhe per një qi del jashta themit: na patëm ket kuvend, e ti kalarove n' at tjetrin.

m' u kalbësi = m' u kalbë, mishi, bereqeti, bari, kashta.

me kapullue = me punue aq me të dhanun qi me jau kalue tjerre b. f. një kostár o një 'mihëtar qi i lën shokët mrapa, i kapullon tjerët.

të kapullueme (substantiv prej verbit të sypertreguem): punon me të kapullueme = aq me të dhanun, sá

kashkin-e (adjektiv) = burrë o grue qi ka menden e vet se menden e vet. Mjaft e kam msue gruen mos me pi duhan nder sý të huejve se është marre, por është kashkinë.

katikule, kadikule, kalikule-ja; e-t = fjalë jonadatike e qitun, thonë, prej priftit gaztuer t' arkidjocëzit kath. të Durrsit, Dom Ndue Lleshit, e e vulgarizume prej Atë Shtjefen Gjeçovit o. f. m.

— Kompliment i fjeshtë, a me asfektacjon. — E bajtme fjalësh e shpifje me qellim me prishë harmonin. N. N. është katikulexhi = perzis.

me, m' u kavatue = me artue. Preva një dele: ishte kenë kingji tuj u kavatue.

i kerpitshem (e kerpitshme) = italisht: rigoglioso, vëgeto; grasso.

khâhe-hja = vendi o krahina e kndejshme.

koder-dra italisht: = lato. Nji hamár kater koderesh = un granaio quadrilatero.

konak-u; iqe-t (fjalë e marrun prej Malcorve) = stacione qi ban fetarë neper frakcione të ndryshme të katundit per me krye sherbime hynore. Me bâ konak; me bâ koniqe.

koras (advërb). Martja e Dila janë koras italisht: = sono coetanee. Zefi e Mhilli janë koras = coetanei.

korrale, kurrale = perveç kuptimit qi a' shenjue në fjaluer të Bashkimit, ka edhe kuptimin metaforik: grue sidomos plakë e papëshme. E kueja është ajo korrale?

kuç i; a-t = vorbë dheut pa verigë (pa rrfanë). E perkunderta e vegshit qi a' me verigë.

kukman = teveqel. Asht bâ kukman aj burrë. I a' bâ e shoqja kukmane.

kundrajë-a = një gjâ send o pozicjon qi shifet prej kahmos o prej kahë shef kahmos. Shpija e Ndout asht kundrajë (ose edhe: në kundrajë) e s luen zog pa e pà aj. Mshehu orr Zef, mos rri kundrajë se po të vrasin. I kam berret (në) kundrajë: i kam nder sý. Cfr. Dervend.

kurdec i = smundje venerike (sif . . .).

lavencë-a = shtroja qi vehet nen shalë të kalit e është pecet me push.

lazrët = Me lá lazret = pagare il fio. N. N. a' tuj hjekë keg fort: dathë e deshë e pa buk në bark, pa shtrojë pa mlojë: a' tuj lá lazret (tuj lá pendesën qi ka delyrë per mkate të veta). V. O. Në fjalorin Turqisht nuk po e gjëj fjalën "lazret", as "lasret".

lizhder-ra = të mushunt e një arës, prej anes të ndo'i prronit, me gur të mdhaj e cunga. Kuer prroni e grryen aren, e ban rrmore; kuer prroni e mushë, bje lizhder n' arë, e mushë aren me lizhder.

llaheng-u (ose edhe: llahik-u) = një farë tabarjet qi veshin Mirëditës.

Maj = interjekcjon. Maj s e diç! Maj por mos të kjo-fsha falë!

e majnueme = dele o dhë e majnueme: qi ka tamel vetem në njenin qi. Majnuet shtasa o edhe grueja: i shtretet një o të dyja gjithë.

me dá së mami(t) in, shtretin = me dá gjithë. Perfëtyrisht: a da s mami N. N. = Sá ka kenë rrogat tu aj zotnija ka hanger e ka pí, por tash a da s mami: të shijnë tuzet per morriz.

mashkn mashkni = një shp qi ka mashkuj shum, burra e djelm, a në të marë, në shtojë, pse ka mashkn shum. — Nji tufë qi i ka berret të shum me mashkuj a në teposhtë, pse ka mashkn shum.

mashkore-ja (fjalë Matjet) = krroqe-ja (fjalë Kthellet) = dy babune, një krroqe drithë = 2 babune (vijon)

Donisa.

Footballi Shqiptar

Kampionati i sivjetshem është tue mbajtë po atë fizjonomi që pat edhe në vjetin e kaluem.

Kanë ndrrue lojtarë ndër skuadra të ndryshme, tue u xavendsue me elementa të rij. Kanë hy për të parën herë në divizion kombëtar dy skuadra të reja, Bardhyli e Tomorri, të cilat kujtuem se do t' i epshin këtij kampionat një interesim më të madh, por prap se prap kurrëgjâ nuk ka ndryshue, e në krye të klasifikimit (si përgjith vjetë) shifet, e shkëputun prej tjerave S. K. Tirana.

S. K. Tirana ka mbarue gjysmën e kampionatit dhe ka fillue ndeshjet e gjysmës së dytë pa psue asnjë humbje, madje, pa barasue kurrënjë herë. Goals-at që ka dhanë, e goals-at që ka marrë është më mirë mos me i numruet këtu, pse kishin me shkandullue çdo nieri.

Të kërkojë ndokush sa të duen ndër kampionate të shteteve si Angli, Itali, Francë, Austri, Hungari, e të mundohet me gjetë në këta shtete një skuader që zhvillon (ndermjet shoqeve të veta) një kampionat sikur e shvillon këtu ndër në S. K. Tirana. Kishte për t' u lodhë kot, sepse kjo gja nuk ndodhë kurrëkund në botë.

Pse, prâ, në Shqipni do të nodhin kjo gjâ e do të shihet ky superjoriteti e njëj skuadre së vetme?

Një njeri që është optimist kishte me thanë: S. K. Tirana është një skuader teknike, një skuader e plotsueme në të gjitha vijat e që nuk ka kurrënjë të metë.

Përkundra një që don me këndë më objektiv e që don me folë më drejtë e gjënë arsien e këtij superjoriteti jo aqë në forcën e S. K. Tiranës, sa në ligështinë e në demoralizimin që tash sa vjet e këndej ka kapë skuadrat tjera të Shqipnis.

Dikur më se një skuader luftonte për fitimin e titullit. Sod, përposë Shkodrës, e cila qëndron trimnisht si përherë, por pa kurrfarë fryti, asnjë skuader tjetër nuk mundet me i

ndjekë për s' afermi hapat e pandalueshem të S. K. Tiranës.

Të mundohet sa të duen «Besa» e Kavajës me i a ndalë hovin skuadrës kampjone. Kot. Do t' i përkulet pa mshirë me një penalty . . . inferioritetit që diftoj në ndeshjen e 4 Korrikut S. K. Tirana.

Ky fitim i vazhdueshem i kësaj skuadre që sigurisht ka me këndë edhe për shumë vjet tjera kampjone e Shqipnis i ka lodhë skuadrat tjera. E këtë na e shohim për gjith vjetë e më tepër. Kû është skuadra e Durrësit e sod ka ter vjetve? T' u kënaqte syni kur i shifshue tue përdorë topin e tue zhvillue një lojë plot program e taktikë shokët e dikurshem të Dovanës.

E skuadra e Shkodrës e kohës së Halilit e të Radojës a është më ajo?

E kuqaloshat e «Skanderbeut» që dikur përfaqshuen Korçen si skuadren më teknike të atdheut, a losin prap si përpara?

Kushdo që interesohet për lëvizjet sportive të vendit t' ynë, fare lehtë, kishte me i dhanë këtyne pvetjeve përgjegje negative.

Prâ, një dekadencë përse i përket footballit në Shqipni? Duhet të jemi të drejtë: Megjithse dy skuadra, si «Besa» e Kavajës e «Bardhyli» i Lezhës kanë dalë sivjet në dritë, tue paraqitë dy skuadra që po i lënë baltë me nderë skuadrave më të torta, prap se prap, të ramit o më mirë me thanë të mbrapunit e tri skuadrave tjera (Shkodra, Korça e Durrsi) peshojnë më randë në mospërparimin e footballit kombëtar.

Një gjâ vetem na ngushllon, e kjo është se gati të gjitha skuadrat e mbretnis janë të përbame prej elementash të rij. Kur këto djelmossa të ushtrohen e të edukohen sportivisht gjatë tanë vjetit, atëherë kanë me dalë prej këtyne lojtarë përnjehund të pregatitun të cilët kanë me merrë me përfaqshue me nderë, edhe ashtë atdheut footballin Shqiptar.

K.

(Vijon bisedimi prej faqes 172)

kritere shkencore. Mjerisht do të thomi se Biblioteka e Muzeu i ynë kombëtarë nuk e kanë krye deri sod at funksion që kanë ndër vënde tjera edhe një Bibliotekë e një muzé të një farë randësisë. Prandëj këtyne dy instituteve u duhet dhënë një randësi sá më e haptë e kushtue një kujdes i pà-práshëm. Atý duhen të mbliidhen, të gjëjnë vënd e të ruhen si visare të verteta gjithshka sá më të çmueshem që kemi dokumenta, dorëshkrime, kollekcione e objekta me vlerë historike.

Ekspozita e hartit kombëtar dhe koncertet me muzikë kombëtare permbajnë në vetvendi një vlerë të posaçme në sá tek e mrámja po i njëjzet zyrtarisht randësia e duhur hartit kombëtar deri tash mjerisht të lanun mbas doret. Na që prej këtyne shtyllave kemi çue sá herë zànin për mprojtjen e tij, veçanisht të muzikës, e pershndesim ket vepër me zëmer të knaqun.

Gjithashtu thomi edhe për botimin e folklorit shqyptar. S' á nevoja të persrisim rëndësinë e madhe të kësaj vepre pse lexuesat t'onë kanë pasë rasë m' e ndi më se një herë. Prandëj shfaqim brohorin t'onë, e edhe për këtë shpresojmë se nën drejtimin e Ministris s' Arsimit ka me marrë një shvillim të vijueshem, pse të mbledhunit integral të folklores don kohë të gjatë e punë e mûndë të pà-dám. Shpresojmë edhe se vepra nuk ká m'u kufizue vetem në botim, por ká m' u plotsue edhe me rregjistrimin gramfonik e fotografik gjá kjo e domosdoshme mbas kritereve moderne, sikurse kemi pasë rasë m' e theksue edhe një herë tjetër.

Në program figuron edhe të prëmit e medaljave kujtimtare, e në ket rënd, nonse i ardhun më vonë, duhet vûe edhe të prëmit e monedhave pomënduese (komemorative). Në ket mes të na lëjohet një vërtetë, një lutje që po u drejtojmë komisionit edhe auktoriteteve kompetente. Lexueme se mbí këto monedha, rreth e perqark stemës Mretnore, do të figurojnë fjalët «XXV vjetori i Indipendencës 28. XI. 1912-1937». - Fjala *indipendencë* áshhtë një fjalë e huej për të cillen nuk kemi aspak nevojë e që áshhtë tue u perdorun kot, pse në vënd të sajë kemi fjalën shqype *pavarsí* që njëjzet edhe perdoret përgjithsisht. Prandëj në vënd të fjalës së huej, që s' ka arsye me këndë të vëhet fjala shqype. Dhunimi që po i báhet gjuhës ámtare me të shtimit e fjalëve të hueja të pá-nevojshme áshhtë një gjá e vajtueme ká herë prej të gjith atdhëtarëve e prej marë shtypit kombëtar, sadoqi - sá për shtypin - me thanë e me bá bájnë dy, pse fletorari shqyptar, n' ethet e shkrimit, priton me mëndue se si mund të thohet shqyp ajo fjalë e huej që i paraqitet mëndes së tij.

Për ndryshej áshhtë puna e fletoreve e ndryshe; áshhtë puna e monedhave që shtypen n' ár e n' argjant e kanë një vlerë historike. Na duket se perdorimi në këto monedha i një fjalës së huej të kotë i shkon kundra shi njatij shpirtit të Kombësis që po dona me krëmtue, mbasi kombësi e gjuhë janë një. Shpresojmë se komisioni i perbám prej atdhëtarëve të vlerët e në mes të cillëve ká edhe linguista të hollë, ká m' e marrë para syshë lutjen t'onë.

Në rradhën e manifestimeve një vënd me rëndësi xanë shfaqjet folkloristike, e këta mûnd të thomi se po duken për të paren herë në Shqypni. Nder vënde tjera këtyne shfaqjeve kanëisë me ju dhënë një shvillim i haptë e një randësi e madhe, e gzohena tue i pá më në fund edhe në vëndin t'onë. Gjithshka áshhtë gjá karakteristike e fisit shqyptar duhet mbajtë në çmimin e merituem, pse janë shëje dallimi të posaçme të kombësis s'onë. Vetem n' a vjen keq që këto shëje nuk i shofim të perhapuna edhe në pjesën sportive. Janë shum lojë kombëtare që pershtaten me këndë edhe si ndeshje sportive. Për shembull n' Itali lohet për gjith rasë «Il Palio di Siena» lojë kombëtare e mjeskohës. Pse s'do të mûnd t' u báte kështu edhe ndër në p. sh. me lojën e bajrakut? Këto lojë kombëtare i shofim gjánësisht të spjegume në rivisten «Hylli i Dritës».

Shpallja e monumentave kombëtarë meriton një lavd të posaçem. Tekemramja germadhat e ndertesat t' ona historike, shëje të dukëshme të historis s'onë mijavjeçare të lumueshme, nuk kanë me mbetë më në mshirën e fatit, por kane m' u njehë pjesë kryekrejet e pasunís s'onë kombëtare.

Në program figuron edhe një themelim arke perkrashje shoqnore e themelimi qarkut të gjakut shqyptar, por mbasi mungojnë spjegime më t' ímta, nuk jemi në gjëndje të flasim përmbi ta.

Komisioni i dha fund përpilimit të programit të vet, e tash s' ká mbetë tjetër veçse ekzekutimi, ekzekutim i cilli, me frymën shpirtnore kombëtare në të cillen jemi kah vëtojmë, do të dalë i shkelqyeshëm.

Për kishë me u dështë që edhe komisionet krahinore t' i apin fund sá më parë përpilimit të programeve të vëra, tue i shpallë n' organet perkatëse, që të munden kështu m' u rrahë e m' u vullësue prej opinionit publik. Të gjith shqyptarët nuk mûnd të mbliidhen në kryegjytet për me këndë pranë festimeve që do të báhen atý, por të gjith shqyptarët pá perjashtim kanë të drejtë me marrë pjesë në ket galdim kombëtar, e prandëj edhe komisionet krahinore duhet të diftohen në naltsin e detyrës së vet.

Ekonomija e jonë

Nji intervistë me shumë randsi ka dhënë para disa ditëve Ministri i Ekonomisë Kombëtare. N' atë difton vijat e përgjithshme që do të ndjekin e projektet që do të vëhen në veprim për me përmirësuar gjendjen ekonomike të vendit. Z. Ministri e din se s' t' e gjithë Shqypnis janë sjellë s'od më fort se kurrë kah ajo Ministri, mbasi vorfimi i vendit është t'ue u shtue për ditë më tepër, e t'ue qitë frigë të madhe për kohë t' ardhëshme. Zot. Ministri fajin më të madh të skulbrit t' soqem i a len Arsimit, që në fillim të jetës të pavarësis s' onë e gjatë di- a vjetëve ka ndjekë një krit- r të gabueshem: për nevojë të nëpunësive, tanë Shqypnija kje t'ue u b' intelektuale. Kështu vijoj për disa vjet ai urbanezem që kje për dam të madh të bulqësis. Bulku pau ilakën e vet, shoqin e vet, me pak vjet shkollë fillore me kapë një nëpunësi që i prodhote shumë më tepër se të prodhote ai vetë t'ue punue, si 'i ditë për ditë, me mundë të krahëve e me djersë të ballit. Ndryshimi ishte tepër i madh e i k'artë, krahazimi tepër i prekëshem që mos me e joshë bulkun kah jeta e bukur e nëpunësis e me i sjellë shpinen bulqësis. Ideali i tij u b' jeta intelektuale d. m. th. mos me punue më me krahë, por pak a shumë me mënd . . . Proletariati intelektual, ka thanë zotni Ministri. E me të vertetë, mbasi numri i nëpunësive nuk ishte i p' ambaruem, erdh koha që zyret e Shtetit u mbushen plot e perplot, e mbet një çetë e madhe djelmogash t'ue u sjellë kot e p' punë. Prej këtyne, plot kishin ardhë prej toke, që kah toka më nuk mund t' u siellëshin. Këndej demoralizimi, apatija e shi në njat moshë në të cilën duhet të j'et entuzjazmi më i madh, shpirti i veprimit të mbarë, i shoqnis e i atdhedashëris. Zotni Ministri i b' an një apel shtypit kombëtar që mos të pushojë t'ue i thanë popullit se në kjoftë se e don me të vertetë Mbretin dhe Mbretin t' onë, të këthehet prap dhe me gjithë fuqi ndaj toka e neveritun, në bujqësi e në blegtori, p'ue vetem atje do të mundë të gjejë siguri jete dhe lumni për të dhe për familjen e tij.

Nji dashamirë i Shqypnis

Na njofton Prefektura se Zoti Frankllin Gardlund, Konsuli i Përgjithshëm Nderi i Shqypnis në Suedi ka botue me shpenzimet e veta një liber mbi vendin t' onë.

Landa që përmban libri është shumë interesante. Ka mjaft fotografina pitoreske të viseve t' ona dhe cillitdo turist të huej që t' i bijë në dorë, i len përshypjen më të mirë për Shqypni.

Libri i Zot. Gardlund është komentue edhe prej shtypit të Suedis në mëndyrë të favorëshme.

Kuptohet lehtë se një veper e tillë i sjell vendin t' onë dobë jo të pakët në pikëpamje turistike.

Veprat e Zot. Gardlund, e lavdueme në vendin e tij, çmohet fort edhe prej shqiptarëve të cillët në Zot. Gardlund numrojnë një dashamirë të vlefshëm t' atdheut të vet.

Këshilli i mjekut

Per nanat e reja

Të marrunit e lís. — Bír të vorfensh a bír Mbretensh, sá fémive dikúr u bítë lía t'ue i lanë keq tanë jeten! Sod me vaksinacjon (të marrunit e lís) kemi pshtue prej kësajë së keqe. Por ky operacjon, kaq i kollajshem e kaq perdoresh, duhet krye në kohë të përshtatshme edhe don atë kujdesin e vet. Njaty në të tretin muej keni me ia marrë lín bebes s' uej, e me kenë se ndihet ndo 'i smundje njitëse atëherë lypet edhe më parë. Mos u tremni me kenë se, mbas 4 a 5 ditsh të të marrunit të lís, fémín e vogel e xanë pak ethet; ase mbas 9 a 10 ditsh krahi i tij është gjithnjë i ajun: këto sheje janë krëjt normale. Me pritë prá me durim që të kuqunit të znduket e m' u ruejt sidomos mos me i a prekë as mos me i a h'ekë drekcat që vën syprí: këto duhet të bijn prej vedit. Puna kryekreje është që lía të «xanë» e që fémija i j'uej mos të k'et rrezik me i «rá» lía.

Hapat e parë. — Me sá pá-durim keni pritë ket ditë të lume! . . . Por nuk mjafton vetem me e dishrue. Për me i a prue të lshuemit» sá më të kollajshem; duhet me punue qysh prej muejve të parë. Kështu që sá herë që t' a ndrroni, perfitoní me e lanë për pak kohë me u shtrí, me laejt lírshem krahë a kambë, së parit mbi gítij t' u e mandej për tokë mbi një të shtrume (e ngjat zjarnit në kjoftë dimen se ashtu i shdeshun mund të ftofet): e me e lanë të siellet, të persiellet, të m'janohet pá i dhanë kurrfarë ndimet e mbas andjes së vet. Kah pak kah pak pëizat e tij shvillohen, ai ka me të insue instinktivisht ligjës s' ekuilibrit, ka me hecë një herë «kalas», mandej ka me u ngrehë në kambë t'ue mbajtë për ndo 'i karrigë a takam t'ue, ka me ndëjë në kambë pá i mbanë e në fund ka me m'birnjt ora pá prite e pá mendue, ora aq e dishrume: Bejja ka xanë me hecë, ka «lshue».

Doktori i shpís

Pajtonu në perkohshmen

“C i r k a,,

NE HIJE TE ROZAFATIT

Të nderojmë një fatos shkodranë

Me 15 të Gushtit t'afërm mbushen 25 vjet që se një çetë fatosash r'afli për shqypni: djaloshi shkodranë Zef Harapi me dhënë shokë malcorë bregamatas. Fletorja «Drita» në një korrespondencë prej Shkodrës ka dëftuar se është dishiri i atdhetarëve shkodranë, që është atyne deshmorëve të baren prej oborrit të Kishës së Sh'Pjetrit në Bizë, ku gjinden sod, e në Shkoder. Kish me këne këjo, jo vetëm një veper e bukur, por një detyrë që, sidomos, na shkodranët kemi ndaj atë deshmorë. Kemi pasë rasë me e thanë edhe disa herë tjera që na shqyptarët duket se nuk kemi aq nderim s'lypet ndaj atë që vëjten e lënë jeten për Shqypni. Është këjo një mungesë të ndjesisë së mirëdijes? A por rrjedh prej p'akujdesit? Sido kjoftë nderimi ndaj deshmorët është i detyrëshëm edhe është i vëfshëm. Flijimi i tyne është shembull i gjall, i fuqishëm e nxitje për vepra të nalta, e mbas shembullit të tyne duhet të trajtohet zëmra, karakteri i rinisë. Zef Harapi, një djalë i ri, në prendëverën e moshës së vet, kurrë jeta i qeshej përpara me tanë bukurin tërhjekës të veten, ardhun pak kohë para prej vendeve të gjytnuene, ku jeta msohet me u çmue e me u dashtë më tepër e me e b'ë më të kandëshme e më të gëzueshme, lënë të dashunit e vet, lënë shoqni e gëzime gjytni për me rrokë pushken e me dalë e me luftue për Shqypni: atëherë kurrë Shqypnija ishte vëtem një ideal; d. m. th. kush u rropatej e vëte për të nuk kishte qellime interesash, nëpunësinash e kambësh së nalta, por vëte e vëte në rrezik jeten për me i a b'ë Shqypnin e lirshme atyne që vishin mrapa.

Është ky flijimi më i naltë që mund të shtyejë dashtënia e Atdhëut, e kurrëgjatë nuk i mungon për me vëte Zef Harapin e shokët e tij në rradhen më të parë të deshmorëve shqyptarë. Të pruemit e ështëave në Shkoder ka për të këne një rasë për me perkujtue trimnën e atdhedashënin e atyne deshmorëve. Por këjo në na duket tepër pak; është këjo si një fjalim që u b'ëhet s'ë vetve nder vorresa. Për deshmorë na kemi detyrë me b'ë diçka më tepër: duhet që kujtimi i tyne të j'ë i paharrueshëm

e prandëj gjithmonë para syve t'onë. Të gjithë gjytnet nderojnë në një mënyrë të posaçme bashkëvendësit e vet, a me pomendore, a me rrasa të shkrueme a, sadopak, tue i a kushtue e thirrë një rrugë n'ëmen të tyne. Këtë propozim po ia bajmë Bashkis: të thirret një rrugë e Shkodrës n'ëmen të Zef Harapit. Kemi plot rrugë në gjytnin t'onë — e kryesore — që s'kanë çka të bajnë aspak me Shkodren t'onë, me Shqypni, me jetë e histori t'onen. Pse mos me e thirrë me ëmen të një shkodranit, b'ë Shkodrën, që Shkodrës i ka lënë nderë e kjo ka pse të krenohet për të? Veçse nuk duhet shenjue një rrugë, rrugë a rrugicë e mshehët, e shk'jueme të gjytnit, si kurrë mjerisht ka pasë fatin ëmni i ndonji të madhit tjetër, por një nder rruga më kryesore të Shkodrës. Kështu, në një farë mënyrë, Shkodra kishte me d'itue se nuk i qet në harresë deshmorët, të birt e vet, por mundohet me u dhanë nderimin që meritojnë.

Absolventët e shkollave të mjesme të Shkodrës

Nder provimet e fundit të Gjymnasit Shtetnuer mueren d'ftesen e pjekunisë nëxënësat e poshtëshënjem: Në degen klasike: Z. Z. Ndreke Deda, Kolë Dukeli, Zef Gera, Kleanthi Jorgoni, Ndreke Kakarriqi, Loro Ljarrja, Inig Ljarrja, Vilhelm Mazrreku, Jak Serreqi, Zef Shuli.

Në degen reale: Z. Z. Xhevat Begteshi, Mustafa Cara, Kostantin Pllako, Paulin Kiri, Bernard Laca, Skender Natik, Lec Paluca, Vasil Popa, Vangjel Thereska, Ali Vrioni, Lil Mon Naska.

Absolventët e gjymnazin e k'itëshëm fëmnuer, tue marrë d'ftesen e gjysë pjekunisë (semimaturës), këto nëxënësat:

Zojushat: Fina Rashi, Vitorja Banushi, Rozina Haleplani, Margarita Kadiu, Melehat Kopaku, Marija Kiri, Marija Marku, Viktorja Mileta, Regjina Ndoci, Flora Prodani, Roza Tafrruku, Paulina Tomiqi, Nedime Vrioni.

Per me largue të keq

Kola, mbasi hangri në gjelltores e tue kenë se nuk kishte erë metiliku në xhep, thirri të zonë e gjelltores e i tha:

— Në të tanë ket nieri, a ju ikë kush pá pague?

— Jo, se na i shofim e s' ruejm tjetër gjâ.

— Po me bâ ndokush mos me pasë?

— Mos me pasë? . . . Nji shqelm mrapa e udha e mbarë.

— Mos pritoni, e m' a hiqni edhe mue nji shqelm pse as un nuk po kam pare.

LASPU

* * *

— Ti a je per divorc a kundra divorcit?

— Un jam kundra, krejt kundra.

— Do me thanë se kênke kondënd me grue t' ânde.

— Po, pse më ká lanë të vejë tash 15 vjet.

* * *

— Zotni a urdhnoni mâ mirë nji kafe a por nji gotë konjak?

— S' po dij . . . kafja më bân mirë per mide por më bân nervoz, konjaku më pelqen per dej, por m' i bân qeder mides.

— Atëherë, as kafe as konjak?

— A di shka? M' a bjerë nji kafe me nji gotë konjak mrëndë.

* * *

— Djali i jonë, moj grue, njitash âsht bâ teper i mrapshtë, nuk më lën dollar në xhep, kudo qi t' i mshehi ká per t' i gjetë.

— S provó me i mshehë nder libra shkollet të tijt.

* * *

— Qe, zotni advokat si âsht puna. I kam dhanë njânit 50 frank uhá, por nuk i kam marrë dorëmarrje. Si me i a bâ tash?

— Shkruej kështû: «Ju lutem me kenë me m' i këthye pesëqind frankt e mij».

— Por nuk janë pesëqind, janë pesëdhetë.

— E dij e dij por ai ká me ju pergjegjë se jeni gabim se ju ká borxh vetem 50 frank:

kështu ju keni per të pasë dorëmarrjen t' uej.

— Mirë fort! E jue sá me ju dhanë zotni advokat per ket këshill?

— Njiqind frank.

* * *

Andja e Gjonit me ngatrrue e me luejt me shokë të vet.

Nji ditë u paraqiti ket problem:

— Nji konop âsht i gjatë 28 meter: per gjith ditë prehen prej si 2 meter. Sá dit lypen per me e pré krejt?

Shokët e Gjonit ishin shum e të gjith nji zanit pergjegjen:

— 14 dit.

Gjoni u vûe me qeshë:

— Jo móre . . . kastraveca! . . . 13 dit.

E, si të bâhet hesapi, kishte arsye.

* * *

— A âsht në shpí, zotnija?

— Pse? Çka dishroni zotnija e juej

— Kam nji hesáp të vogel . . .

— Zotnija ká dalë.

— . . . hesáp të vogel qi deshta me i a pague . . .

— Por ká këthye tash nja 'i orë: urdhnoni.

* * *

— Më vjen keq fort, zojë, qi ju kam mbytë micen por mos keni kujdes pse kam me ju a xêvendsue . . .

— Atëherë keni me i hungër ju mít qi më siellen neper shpí?

* * *

Ajo: — Nji herë un jam kenë andrra e jote . . .

Ai: — Tash nuk jê veçse shgjiandrra?

* * *

Ndermjet advoketenve

— Nuk më jê idhnâ, asë, se në gjyqë të kam thirrë gomár?

— Jo móre, anak. A s' jemi na kolegë?

Pronár: GJON UJKA

Drejtuer pergjegjës: CUK SIMONI

Shpíja Botuese «CIRKA»

Drejtimi: «CIRKA» Shkoder

= SHTYPUN NË SHTYPSHKROJEN «ORA E SHKODRËS» — SHKODËR =

— Zotnija e Juej, qi po le onë këto rrehta, a jeni pajtimtâr?

— Po si! Qyshë prej numrit të parë.

— Na falni se po Ju pvesim një fjalë: a e keni lã endë pajtimin?

— Besà . . . herë harresa, herë pritesa

— Po, po, e dijm, prandej na nuk kemi harrue as kemi pritue me U a dergue të perkohëshmen kurr-nji herë. Por tashmã, — si thoni Ju? — a thue i kã ardhë koha, madje edhe kalue, me na i çue 4 frankat e mrapambetun? Se besa besë kta të holla na i kemi pague kã herë prej xhepit per Ju, po per Jû.

— S' më bâhet m' e besue.

— Po, morë Zotni. Zotnija e Juej e keni marrë rregullisht të perkohëshmen, por s' keni mëndue se shtypshkroja, posta, e kreditio:ët tjerë nuk kanë pritë deri të lani Ju pajtimin, por me shumë të drejtë i kanë lypë të hollat në dekit. Prandej — a e shifni edhe Ju t' arsyeshme? — Ju lutemi

* * *

— Un, Zotni, pajtimin e kam lã, po, pajtimin per gjashtë muej.

— E vertetë, por kjo buen kohet po kalon kaq me shpejt, s' jeni kujtue se kanë shkue edhe 6 muej tjerë. Pashë të drejten, si kishte me kënë me na e plotsue edhe njat kusur sã mã parë? Pse qe besa . . . (lexo sipri).

* * *

— Sã per mûe, Zotni, nuk keni çka thoni, ûn pajtimin Ju kam pague plotsisht per një vjetë e tash qyshë kûr.

— Po besà, edhe na U jemi shumë mirënjofhtës. Êmni i Juej e aj i shokëve sikur Ju është i shkruem me vizë të kuqe nder rregjistra t' onë, pse e dijm se në Ju e kemi pshtetjen mã të madhe. Por shi per ket arsye, a bãn me Ju lutë qi të na dergoni sã mã parë edhe persritjen e pajtimit të ri? Kishim me Ju dijtë shumë per ndër. Morë Zotni, jo veç kûdo perjashta, por edhe në Shqypni, pajtimet parapaguhen. Por ec e thueja nja disave Shtijnë veshët në lesh. Shyqyr qi nuk janë fort shumë.

* * *

— Po Ju merzisim edhe me një pvetje: a shkoni kûnd me vëue simjet?

— Po shka po Ju lypet Ju kjo punë, aman-a?

— S' po e kena per m' u interesue per punë të hueja, morë Zotni, por deshtme m' e dijtë se kû me Ju dergue "Cirken," në rasë se ndrroni banim. Shum kush ankohet se s' i shkon "Cirka," rregullisht, e harrojnë se Administrata e shkretë lã gjithnji drejti. min e vjeter të tyne. Allabiler kujtojnë ata Zotni se zyrat e Shtetit Civil të gjith Shqypnis janë të detyrueme me lajmue "Cirken," kur shperngulet kush prej një vëndit në një tjetër, ase edhe kujtojnë ndoshta se na kemi një nëpunës postafat per me hetue se kush kã ndrrue shpí mbas Shën-Gjergjit.

* * *

— Un, Zotni, pajtimtâr nuk jam, por "Cirken," pooo, e lexoj rregullisht, s' lã me kalue numer.

— Po, po, kuptojmë, i a merrni hua vllaut, axhës, tezes, kunatës, shoqit etj. per me ja këthye me shpejt, madje kûr s' harroni me ja këthye, se kã pasë thanë një i moçem: "Liber uhã — nuk kthen kurr mã," edhe kështû, kurseni lekun edhe e kndoni "Cirken," qelepîr. Nji mik i ynë kishte bâ hesãp se çë do copë e "Cirkës," lexohet s' paku prej dhet vetëve. Mirë po, mëndoni pak; a shumë ju duken 20 lek në vjetë e me ju ardhë Cirka rregullisht; e në fund të vjetit keni një liber në bibliotekë qi i vin gjithmonë aq pare, madje sã mã shumë kohë të kalojë, mund të vije tue i u naltue çmimi? Po, pse kolekcjone të vjetit të parë s' kanë mbetë veç edhe pak n' administratë. Sã pare tjera shumë mã teper harxhoni kot, rrokull vjetit? Pse prã me Ju dhimët kto 20 lek në një vjetë per perkrahjen e shtypit të mirë?

— Jo, xhanem, ûn "Cirken," s' e lexoj qelepîr por e blëj me pare në dugajë.

— Po atëherë edhe mã mirë: tue u pajtue Ju bjen shumë mã lir! Edhe s' keni nevojë m' u knjdesë me pvetë: "a kã dalë "Cirka,"? pse vjen "Cirka," e Ju kerkon Ju.

Bibliografi

Botimet e Komisionit për Kremtin e 25 Vjetorit të Vet-Qeverimit.

1912—1937 Programi i Kremtimeve të 25

Vjetorit të Vet-Qeverimit. Nr. 1 (kjo broshurë na mrrijet mbasi kishim çue në shtyp artikullin «Fervet opus» nder *Bisedime të shkurta*).

Instituti Femnuer "Nana Mbretneshë — Viti Shkollor 1936—1937

V
e
n
u
s

S
t
o
p

Lkura e atij nierit qi pastrohet per-
herë me sapun "Venus", rrin
gjithmonë e freskët edhe e shndo-
shtë. Provoni e ká per të ju mbushë
mendja. S T O P

BIBLIOTEKA PUBLIKE
"MARIN BARLETI"
SHKODER (2018)